

Sv. Leonard, pustovník a vyznávač

6. novembra 2022 ✚ Svätec týždňa

Životopisné údaje

Koncom 5. storočia boli Frankovia, ktorí vtrhli do Galie (dnešné Francúzsko) zo severnej Germánie cez Belgicko, ešte pohania. Chlodovik I., franský kráľ, vzal si roku 490 za manželku zbožnú Klotildu, dcéru kresťanského kráľa

Burgundská, ktorá sa všemožne snažila, aby svojho manžela priviedla k prijatiu sv. krstu. Jej prosby boli márne, až roku 496 v krvavej bitke s Alamanmi pri Zülpichu (Tolbiacum, mesto medzi Aachenom a Bonnom) sa vo svojej úzkosti obrátil k pravému Bohu a zvolal: *«Ježišu Kriste, ktorého Klotilda Synom živého Boha nazýva, Teba vzývam, popraj mi víťazstvo nad nepriateľom, a uznám Tvoju moc a prijmem vieru a Tvoj krst!»*

A to sa aj stalo, keď zázračne Božou pomocou podporovaný zvíťazil nad silnejšími nepriateľmi. Spolu s kráľom prijali sv. krst aj jeho poddaní, Frankovia, ako aj porazení Alamani – stalo sa tak v tom istom roku v meste Remeš (Rheims) na svätý večer narodenia Spasiteľa.

Pri dvore tohto predtým pohanského kráľa Frankov bol vychovaný mladík menom Leonard, syn jednej z najvýznamnejších šľachtických rodín. Mladý Leonard si svojím vznešeným a spravodlivým vystupovaním vydobyl kráľovu dôveru, vďaka ktorej nastúpil na cestu k najvyšším dôstojnostiam a úradom. A hoci bol Leonard vtedy ešte pohanom, predsa bol láskavý k svojim blízkym, najmä k zajatým a uväzneným, a ako len mohol, pomáhal uľaviť každej biede a núdzi. Možnože by sa časom aj on celkom venoval sláve a pýche života a zahynul večne, ak by sa o neho Božia milosť nepostarala.

Keď na Vianoce roku 496 kráľ Chlodovik I. a s ním veľké množstvo franských šľachticov prijímali z rúk sv. biskupa Remigia sviatosť krstu, nachádzal sa medzi nimi aj Leonard. Tento svätý úkon a učenie sv. Remigia sa tak mohutne dotkli veľmožovho srdca, predtým túžiaceho iba po svetskej sláve, že sa úplne zriekol diavla a jeho skutkov, opustil kráľovský dvor a rozhodol sa nasledovať svojho sv. učiteľa Remigia. Po boku tohto veľkého biskupa sa vtipný Leonard vzdelával vo sv. viere, v sebazapieraní a zo dňa na deň pokračoval na ceste ku kresťanskej dokonalosti.

Krst kráľa Chlodovika I. a jeho šľachty na Vianoce roku 496

zdroj: wikimedia commons

Sv. Remigius posvätil učeného a zbožného Leonarda najprv za diakona, a keď u neho zbadal aj veľké, neobyčajné pokroky v zavrňovaní sveta, v láske k blížnym a v prísnom sebazapieraní, udelil mu aj sviatosť posvätenia kňazstva, a poveril ho, aby namiesto neho Božie slovo ohlasoval. Horlivý kňaz Leonard rozpredal všetok svoj veľký majetok, utržené peniaze rozdal chudobným a stal sa na príklade svojho učiteľa Kristovým vierozvestcom medzi pohanmi.

Ohlasoval slovo Božie v okolitých krajoch, kde dovtedy stále modloslužba a povery vládli, a to s takým apoštolským zápalom a zázračnou výrečnosťou, že obrátil premnohých modloslužoníkov na Kristovu vieru a priviedol ich k opravdivému pokániu. Sláva Leonardovho horlivého účinkovania sa šírila medzi Frankmi ako oheň. Keď sa o tom dozvedel kráľ Chlodovik I., ako požehnané pôsobí medzi jeho poddanými, povolal ho späť na kráľovský dvor a ponúkol mu vysoký úrad. A keď svätý muž svetskej hodnosti stále odmietal, kráľ ho prosil, aby aspoň pri jeho dvore ostal, kým mu nebude môcť udeliť biskupské sídlo.

Pokorný Boží sluha si vyprosil od kráľa len tú milosť, žeby smel navštevovať väznice a tých väzňov, ktorých uzná za hodných, prepúšťať na slobodu. Keď kráľ túto jeho žiadosť milostivo vyplnil, pôsobil sv. Leonard istý čas na kráľovskom dvore. Avšak pokornému Božiemu sluhovi sa nepáčil taký život – zatúžil po samote, v ktorej by sa mohol Bohu celkom zasvätiť. A tajne ušiel z kráľovského dvora a ukryl sa v kláštore v Micy, ktorý sa nachádzal asi dve hodiny cesty od mesta Orleans a ktorý bol roku 308 sv. Euspiciom založený. Opäť kláštora bol sv. Maximín, vnuk sv. Euspicia.

Leonard, pokorný Boží sluha, prosil opáta sv. Maximína, aby ho prijal medzi svojich mníchov. Opát vyplnil Leonardovu žiadosť a ten s radosťou zložil prísne sľuby a s dôverou sa odovzdal do jeho duchovnej správy. Rýchlo sa prispôbil prísnemu kláštornému životu a spolubratia ho obdivovali ako vzor zbožnosti, pokory a prísneho sebazapierania. Ozdobou kláštora sa stali svätý Leonard a svätý Letus – boli svetlom, ktoré osvetľovalo ostatným mníchom cestu ku kresťanskej dokonalosti.

Roku 500 zomrel opát kláštora svätý Maximín, ktorý bol sv. Leonardovi vzorom. Boží muž Leonard vtedy zatúžil po samote a kláštor opustil. Na svojej ceste uvidel pohanské modly a začal ohlasovať Božie slovo pohanom, činil mnohé zázraky na potvrdenie pravdy, ktorú ohlasoval, zázračným spôsobom uzdravil mnohých nemocných a pomáhal nešťastníkom – podarilo sa mu, že za krátky čas priviedol do sv. Cirkvi mnohých pohanov. Doputoval napokon do mesta Limoges, pri ktorom vstúpil do neďalekej hory, vyhľadal v nej pusté miesto, a tam sa ako pustovník usadil.

Svätí Peter, Marta, Mária Magdaléna a Leonard

zdroj: wikimedia commons

Vystaval si v tom lese kaplnku, pokrmom mu bolo lesné ovocie a bylinky, čerstvá voda nápojom a modlitba a sv. rozjímanie mu bolo blahoslavenstvom. Tak žil sv. Leonard ako pustovník v skromnej chyžke pri kaplnke v nedostupnom lese ďaleko od ľudí, a iba milostivý Boh bol svedkom verejnej modlitby a jeho prísneho sebazapierania. A keď takýmto pokáním podrobil celkom svojmu duchu telesnú zmyselnosť, zatúžil opäť po verejnom živote. A začal okolitému ľudu ohlasovať slovo spásy. Ľud hrnul sa zástupmi k zbožnému pustovníkovi, obracal sa k Bohu a sv. Leonard rozširoval v tom kraji veľké požehnanie Božie. Mnohí mladíci hlásili sa u zbožného pustovníka, aby ich za svojich učeníkov prijal. Sv. Leonard vyplnil ich žiadosť, vystaval im chyžky a viedol ich na ceste kresťanskej dokonalosti.

V tom čase ochorela manželka kráľa Theodoberta, ktorý panoval nad Akvitániou. Ako bolo vtedy zvykom, aj kráľovná sa zúčastnila na poľovačke v rozľahlých susedných lesoch. Znenazdania ju prepadli pôrodné bolesti. Sluhovia odniesli nemocnú kráľovnú na blízky hrad a privolaní lekári márne vynakladali všetko svoje umenie, aby kráľovnej ulavili. Kráľovná sa nachádzala v nebezpečenstve smrti.

Na kráľovskom dvore panoval veľký smútok a naľakaný kráľ Theodobert nevedel, kam sa má obrátiť so žiadosťou o pomoc. V najhoršom oznámili roľníci sklúčenému kráľovi, že v lese žije zbožný pustovník, ktorý už mnohým chorým zázračne pomohol a uzdravil ich. Kráľ hneď vyslal posla k sv. Leonardovi s prosbou, aby k nemu na hrad prišiel. Sv. Leonard vyplnil kráľovu žiadosť a prišiel na kráľovský hrad, pokľakol si pri lôžku kráľovnej, modlil sa, aby milostivý Boh poprial Svojej služobnici ľahký a šťastlivý pôrod. Sotva sa sv. Leonard pomodlil a komnatu kráľovnej opustil, porodila šťastne živé dieťa a zakrátko potom sa aj celkom uzdravila.

Sv. Leonard vyslobodzuje väzňov zo žalárov

zdroj: wikimedia commons

Veľká bola radosť na kráľovskom dvore nad týmto zázračným uzdravením milovanej kráľovnej a kráľ ponúkal Božiemu sluhovi štedré dary. Avšak sv. Leonard prosil kráľa, aby mu daroval ten kus lesa, v ktorom by so svojimi učeníkmi mohol žiť a riekol kráľovi: *«Milosť Božia sa nedá kúpiť za peniaze; ale viera je cena, za ktorú sa ona veriacim udeľuje. Daj, kráľu môj, čo si mi chcel dať, chudobným, vdovám a sirotám.»* Kráľ urobil po vôli svätého a daroval mu veľký kus tej hory, v ktorej stála drevená kaplnka a pustovňa; áno pomohol sv. Leonardovi vystavať tam aj kláštor a pri ňom chrám. Tak povstal kláštor, neskôr veľmi preslávený, pod menom Sv. Leonarda v Noblacu. V tomto kláštore žil sv. Leonard so svojimi učeníkmi veľmi prísne. Neprestajné modlitby, pôsty a iné sebazapieranie, sv. rozjímania a horlivá starosť o spásu duší okolia boli zamestnaním mníchov v Noblacu, ktorých sv. Leonard viedol s otcovskou starostlivosťou a láskavosťou po trnistej ceste kresťanskej dokonalosti.

A v tomto kláštore oslávil sa sv. Leonard svojou skvelou láskou k trpiacim blížnym. Ako predtým u kráľa Chlodovika I., tak aj teraz u kráľa Theodoberta vyprosil si milosť, aby smel kajúcnych alebo nevinných väzňov prepúšťať zo žalárov na slobodu. V tom čase bývali časté vojny. Porazení a zajatí nepriatelia bývali spútaní a zaobchádzalo sa s nimi ako s otrokmi. Mnoho nevinných obyvateľov bývalo väznených. Svätý Leonard opúšťal svoj kláštor a lesnú samotu a navštevoval väzňov, utešoval ich a prepúšťal podľa možnosti na slobodu; ba aj do žalárov, v ktorých boli zločinci väznení, vstupoval, a prehováral im do svedomia, aby kajúcne oľutovali svoje hriechy. Nejedna zločinec oľutoval svoje ťažké hriechy, napravil sa, bol na slobodu jeho sprostredkovaním prepustený, vstúpil k nemu do kláštora, pracoval usilovne v hore, pomáhal ju klčovať a na žirné lúky a zeme prerábať. Povešť o láskavosti sv. Leonarda sa rozniesla aj do okolitých krajín, že sa aj vzdialení väzni uchádzali o jeho príhovor. A mnohí z nich zázračným spôsobom oslobodení, prichádzali k nemu do kláštora, skladali svoje okovy k nohám svätého a žiadali o prijatie do kláštora, aby v ňom svoj život v kajúcnosti mohli dokončiť. Kráľ neskôr udelil istým biskupom toto právo, aby väzňov oslobodzovali.

Sv. Leonard pri všetkých milostiach, ktoré mu všemohúci Boh udeľoval, stával sa so dňa na deň pokornejším a ešte väčšmi sa zapieral. Tak žil sv. pustovník v Božej službe mnohé roky. Častejšie prerušil svoje modlitby a sv. rozjímania v úkryte kláštora, ponáhlal sa do okolitých obcí a miest, aby vyučoval, napomínal nekajúcnych hriešnikov a obracal ich k milostivému Bohu. V takomto bohumilom pôsobení dožil sa sv. Leonard vysokého veku; jeho pôsobením rozkvitla sv. Cirkev v krajine, ktorú obýval; ľud si úplne osvojil kresťanské mravy, mnísi a duchovenstvo sa preslávili jeho pôsobením zriedkavou múdrosťou a skvelými cnosťami.

Sv. Leonard

zdroj: wikimedia commons

Horlivý a pokorný Boží sluha dokončil cestu svojho pozemského putovania vo vysokom veku dňa 6. novembra roku 559. Jeho pozostatky boli pochované slávnostným spôsobom v chráme, ktorý sám v Noblacu vystaval. Nad hrobom sv. Leonarda stali sa mnohé zázraky. A preto nielen vo Francúzsku, ale aj v susedných krajinách bola čoskoro jeho blahoslavená pamiatka oslavovaná a k jeho úcte povstali mnohé chrámy. Vo Francúzsku býva svätý Leonard uctievaný ako patrón väzňov a žien pred pôrodom; v Nemecku býva ctený ako patrón proti nákaze domácich zverov, najmä koní a hovädzieho dobytku.

Medzi premnohé divy a zázraky, ktoré sa na mocný príhovor sv. Leonarda stali, patrí jeden, ktorý stal sa v 14. storočí. Dôkazom pre jeho pravdivosť sú: ústne podanie obyvateľov francúzskej obce, menom Bacqueville, prastará kaplnka a slávnostný sprievod, ktorý sa výročne, na večnú pamiatku podivuhodnej udalosti koná. Šľachtic Martel upadol vo vojne s Turkami s dvoma francúzskymi druhmi do nepriateľského zajatia. Väzni dlho znášali ťažké putá a trápenia v tureckom žalári; nemali už žiadnu nádej, že ešte niekedy uzrú pokrvných a svoj rodný kraj. Jedného dňa Martel prelieval horké slzy nad stratou slobody a milovanej vlasti. Večer mu žalárnik doniesol obyčajný kúsok chleba a trochu vody, a povedal mu, že hneď zrána bude usmrtený.

Hoci Martelovo rozpoloženie bolo zúfalé, predsa ho táto správa naplnila hrôzou. Hodil sa na kolená, prosil Boha v úzkosti o pomoc a o vyslobodenie zo svojho nešťastia a obzvlášť sa odporúčal s veľkou dôverou orodovaniu sv. Leonarda. Unavený a premožený bôľom zaspal na zemi. Keď sa prebudil, začudoval sa; ved' ležal na kraji svojho lesa v Bacqueville! Na rukách a na nohách mal ešte stále otrocké putá. Vstal a ďakoval milostivému Bohu za zázračné vyslobodenie z istej a potupnej smrti a za prenesenie do rodného kraja. Potom sa ponáhlal na svoj hrad, dal vystavať kaplnku ku cti sv. Leonarda, v ktorej až do najnovších čias uchovávali jeho otrocké putá. Túto udalosť rozprávajú mnohí vierohodní spisovatelia.

Kostol sv. Leonarda z Noblacu v Haute-Vienne, Limousin, Francúzsko

zdroj: wikimedia commons

Verejné listiny z roku 1442 dokazujú, že kráľ Karol VII. si vysoko ctil sv. Leonarda. Keď tiahol do poľa so svojím vojskom proti Angličanom, odporúčal svoje francúzske kráľovstvo do ochrany sv. Leonarda. Po skvelom víťazstve nad nepriateľmi poslal do kláštora v Noblacu nádhernú skriňu pre ostatky sv. Leonarda v tvare pevnosti Bastily, nachádzajúcej sa v Paríži. Chrámu venoval tiež druhú skriňu, na ktorej bol svätý kľačiaci vyobrazený; dielo bolo zhotovené zo striebra a pozlátené. Do jednej skrine bola vložená hlava svätého Leonarda, do druhej ostatné jeho sväte ostatky.

Sv. Leonard vyobrazuje sa v pustovníckom rúchu, ako drží v ruke zlomené putá, okolo neho aj zvieratá domáce.

Poučenie

Medzi tých mnohých svätých, ktorí z bázne pred nákazou opustili tento zvodný a márný svet a utiahli sa do samoty, aby výlučne Bohu slúžili, náleží aj sv. Leonard.

On poznal to nebezpečenstvo, o ktorom tak ostrovtipne hovorí blahoslavený kardinál Hugo: *«Siedmimi povrazmi pripútaný je človek k svetu: sebaláskou, láskou ku svetu, láskou k rodičom, ctibažnosťou, zlými návykmi, bláznivými sľubmi a opovážlivosťou.»* A z druhej strany poznal, čo poskytuje nemýlené obcovanie s milostivým Bohom; vedel, čo hovoril sv. Augustín: *«Boh je svetlo, ktoré žiaden priestor neohraničuje; je hlas, ktorý nepodmieňuje žiaden čas; je lúbezná vôňa, ktorú nerozptyľuje žiaden vietor; je pokrm, ktorý netrávi žiadne požívanie; je milovník, ktorého neodtíska žiadne nasýtenie.»* Jedinou útechou na tomto márnom svete bol mu Boh. Preto zavrhol ponúkané dôstojnosti pri kráľovskom dvore, ba aj biskupskú dôstojnosť a žil ako pustovník Bohu a službe trpiacich svojich blížnych.

Plnil najmä tie slová, ktoré raz pri Poslednom súde Vykupiteľ božský vyriekne (Mt 25,7): *«Väzňom som bol a vy ste Ma navštívili.»* Vedel, že veľká bude v nebi odmena tých Božích vyvolených, ktorí vo svojom živote väzňom a prenasledovaným pomáhali. Preto vyprosil si u dvoch kráľov, ktorí mu hodnosti a bohatstvá ponúkali, dovoľenie, žeby smel väzňov utešovať, k pokániu privádzať a na slobodu prepúšťať.

Kresťan, aj ty môžeš sv. Leonarda nasledovať! Môžeš aj v hluku sveta verne slúžiť Bohu a od nákozy zvodného sveta bez poškvrny sa zachovať. Môžeš väzňom a nevinne prenasledovaným útechou, hmotnou pomocou a modlitbou pomáhať. Vedz, že máme bohumilé spolky, ktoré zbierajú peňažité milodary pre uľahčenie biedy tých zbožných kresťanov a najmä misionárov, ktorí v ďalekých krajinách v putách, v

prenasledovaní, v najväčšej núdzi stonajú. Prispej im milodarom na pomoc a uľahčeniu podľa svojich možností. Hľa, v Číne a v Afrike vykupujú naši horliví misionári úbohé dietky od zverských pohanov; a vychovávajú ich vo svojich útulkoch za horlivých kresťanov. Pousiluj sa svojím nepatrným milodarom aspoň jedno pohanské dieťa od časnej a večnej smrti vyslobodiť.

Kresťan, obetuj rád svoj peniaz k pomoci trónu sv. Petra! Modlievaj sa za najvyššiu hlavu svätej Cirkvi. A nasledovať budeš sv. Leonarda a budeš mať nádej, že aj tebe budú znieť tie radostné slová spravodlivého Sudcu: *«Amen vravím vám, čokoľvek ste učinili najmenšiemu bratovi svojmu v mene Mojom, Mne ste učinili.»*

Modlitba

Popraj nám, ó Bože, aby sme na príhovor blahoslaveného vyznávača Tvojho, Leonarda, ktorý toľkých úbohých zajatých potešil a vyslobodil, svetom opovrhovali, Tebe verne slúžili, blíznym pomáhali a z väzieb hriechov a smrti oslobodení boli. Skrze Ježiša Krista, Pána nášho. Amen

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-leonard-pustovnik-a-vyznavac/>